

Narva Linnavolikogu otsuse "Linnavara (Puškini 23a) tasuta kasutusse andmine" eelnõu juurde

Otsuse eelnõu koostamisel on tuginetud, kuid mitte ainult, Narva Linnavolikogu 21.06.2005. a määruse nr 20/57 "Linnavara eeskiri" p-dele 48 ja 52 ning Narva Linnavolikogu 17.03.2005. a määruse nr 14/52 "Linnavara kasutusse andmise kord" p-dele 4, 6, 7.1.4, 7.3, 46.4, 7.2.3 ja 52. Menetluslikes küsimustes on juhitud Narva Linnavolikogu 20.04.2006. a määruse nr 16 "Narva Linnavolikogu töökord" § 8 lg 1 p-st 6 ning "Kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse" § 2 lg 2 p-st 2, § 3 p-st 4 ja §-st 32.

Eelnõu esitaja(te)ks on 1121 Narva linna hääleõiguslikku elanikku (allkirjadega varustatud algatuse esitajate nimekirja lisatud). Eelnõu ja sellele lisatud seletuskirja on koostanud MTÜ Loomingulise arengu ja vaba aja veetmise keskus Gagarin (registrikood 80228237, V.Gerassimovi 6-102, 20105 Narva) juhatuse liikme Jüri Raud'i isikus.

Eelnõu esitatakse KOKS §-s 32 ette nähtud rahvaalgatuse (petitsiooniõiguse) korras. Erinevalt riigitasandist, on kohalikul tasandil rahvaalgatuse korras otsustamiseks vajalike küsimuste tõstatamine põhimõtteliselt lubatud (Liivik, E. Otsedemokraatia rakendamise võimalustest Eesti riigikorralduses. – RiTO 18, 2008).

Kohaliku rahvaalgatuse eesmärgiks on anda hääleõiguslikule elanikule volikogu asemel õigus otsustada (siduvalt) olulise munitsipaalpoliitilise küsimuse üle. Selguse huvides tuleks rõhutada, et kohaliku rahvaalgatusena ei saa käsitada kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse (edaspidi KOKS) § 2 lg 2 p-s 2, §-s 32 ja §-s 33 sisalduvat õigusakti algatamise õigust. Õigusakti algatamise õigus realiseerub arutelu ja otsusena kohaliku omavalitsuse organis ega ole seotud kohaliku rahvaalgatusega (Olle, V. Kohalikust rahvaalgatusest de lege ferenda. – Juridica, VIII, 2001, lk 546-561).

KOKS §-st 32 tulenevat petitsiooniõigust, sh õigusakti eelnõu esitajate esindaja õigust osaleda selle arutelus volikogus või valitsuses, loetakse kodanikuosaluse ehk partitsipatsiooni (õiguslikult) institutsionaliseeritud avaldumisvormiks. Kohalik rahvaalgatus selle praegusel, seadusega ettenähtud kujul, on sisuliselt petitsiooniõigus (Olle, V. Kohaliku omavalitsuse teostamine vahetu demokraatia vormis: Kohalik rahvaalgatus ja rahvahääletus. Doktoritöö. Tartu: Tartu Ülikooli Kirjastus, 2002, p 1.2.2.2, lk 28-30).

"Kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse" (RT I 1993, 37, 558; 18.03.2011, 5) § 2 lg 2 p-i 2 kohaselt teostub kohalik omavalitsus demokraatlikult moodustatud esindus- ja võimuorganite kaudu, samuti kohaliku elu küsimustes rahvaküsitluse või rahvaalgatuse teel. KOKS § 3 lg 4 järgi rajaneb kohalik omavalitsus valla- ja linnaelanike õigusel osaleda kohaliku omavalitsuse teostamisel. KOKS § 32 lg 1 annab vähemalt ühele protsendile hääleõiguslikele valla- või linnaelanikele õigusaktide algatamise õiguse.

"Vähemalt ühel protsendil hääleõiguslikel valla- või linnaelanikel, kuid mitte vähem kui viiel hääleõiguslikul valla- või linnaelanikul on õigus teha kohaliku elu küsimustes valla- või linnavolikogu või -valitsuse õigusaktide vastuvõtmiseks, muutmiseks või kehtetuks tunnistamiseks algatusi, mis võetakse arutusele hiljemalt kolme kuu jooksul." [KOKS § 32 lg 1]

Algatus esitatakse linnavalitsusele vastava eelnõuna, millele lisatakse allkirjadega varustatud algatuse esitajate nimekiri. Kui algatatud küsimus kuulub volikogu pädevusse, esitab valitsus selle ühe kuu jooksul volikogule lahendamiseks koos omapoolse seisukohaga. Algatuse esitajate esindajal on õigus osaleda algatuse arutelus volikogus või valitsuses. [KOKS § 32 lg-d 2 ja 3]

Vastavalt KOVVS § 5 lg-tele 1 ja 2 on hääletamisõigus kohaliku omavalitsuse volikogu valimistel Eesti Vabariigi kodanikul ja Euroopa Liidu kodanikul, kes on valimispäevaks saanud 18-aastaseks ja kelle püsiv elukoht, see on elukoht, mille aadressiandmed on kantud Eesti rahvastikuregistrisse, asub vastavas vallas või linnas. Samuti on hääletamisõigus välismaalasel, kes vastab § 5 lg-s 1 nimetatud tingimustele ja kes elab Eestis pikaajalise elaniku elamisloa või alalise elamisõiguse alusel.

18.10.2009. a seisuga oli Narvas 52 954 hääleõiguslikku elanikku, millest 1% on 530 inimest. Seega on KOKS § 32 lg-s 1 sätestatud representatiivsuse nõue antud juhul täidetud.

Linnavara (tasuta) kasutusse andmise otsustamine on kohaliku elu küsimus. Kohaliku elu küsimused on lähtuvalt sisulisest kriteeriumist need küsimused, mis võrsuvad kohalikust kogukonnast ja puudutavad seda ega ole vormilise kriteeriumi kohaselt haaratud või põhiseadusega antud mõne riigiorgani kompetentsi (RKPJKo 08.06.2007, nr 3-4-1-4-07, p 12 – RT III 2007, 25, 202).

Munitsipaalomand on vallale või linnale kuuluv vara. Valla või linna vara valitsemise korra kehtestab volikogu (KOKS § 34 lg-d 1 ja 2). Munitsipaalomandi valdamine, kasutamine ja käsutamine on kohaliku elu eksistentsiaalne küsimus (RKPJKo 19.01.2010, nr 3-4-1-13-09, p 22 – RT III 2010, 5, 33).

Kohaliku omavalitsuse organite – volikogu ja valitsuse – õigusaktide liigid sätestab KOKS § 7. Nõnda on volikogul ja valitsusel õigus anda üldaktidena määrusi ning üksikaktidena on volikogul õigus vastu võtta otsuseid ja valitsusel anda korraldusi.

Käesoleva eelnõu materiaalõiguslikud alused tulenevad Narva Linnavolikogu 21.06.2005. a määruse nr 20/57 "Linnavara eeskiri" p-dest 48 ja 52 ning Narva Linnavolikogu 17.03.2005. a määruse nr 14/52 "Linnavara kasutusse andmise kord" p-dest 4, 6, 7.1.4, 7.3, 46.4, 7.2.3 ja 52.

Narva Linnavolikogu 21.06.2005. a määruse nr 20/57 "Linnavara eeskiri" p-d 48 ja 52 sätestavad, et Narva linna omandis oleva vallasvara ja kinnisvara teisele isikule üürilepingu, rendilepingu või tasuta kasutamise lepingu alusel üleandmise korra sätestab Narva Linnavolikogu ning, et linnavara võib üksikutel juhtudel kasutusse anda otsustuskorras linnavolikogu poolt sätestatud korras eelläbivõtmisega pakkumise läbiviimiseta.

Narva Linnavolikogu 17.03.2005. a määruse nr 14/52 "Linnavara kasutusse andmise kord" p-i 4 kohaselt antakse erandjuhtudel linnavara kasutusse ka otsustuskorras ilma eelneva pakkumiseta.

Otsuses kasutusse andmise kohta peavad sisalduma: (1) linnavara nimetus, tema asukoht ja tehnilised andmed või muud tunnused; (2) vara kasutusse andmise viis (üür, rent, tasuta kasutus); (3) kasutusse saaja isiku nimetus, tema registrikood (isikukood) ja kasutusse andmise tingimused, kui vara antakse kasutusse tasuta; (4) muud lisatingimused (ettemaks, tagatis, tasu suurendamine, kohustus kasutada vara kindlustada, teha varale parendusi, anda allüürile, pakkuda teatud liiki teenuseid); (5) vara kasutusse andmise tähtaeg või märke vara tähtajatu kasutusse andmise kohta; (6) kui on vastu võetud otsus kasutusõiguse seadmiseks enampakkumise väljakuulutamise kohta – enampakkumise viis, alghind, osavõtutasu, tagatisraha; (7) vara kasutusse andmise eesmärk; (8) otsuse edasikaebamise kord ja tähtajad.

"Linnavara kasutusse andmise korra" p-st 46.4 lähtuvalt võib avaliku enampakkumiseta või eelläbirääkimisteta pakkumiseta anda kasutusse linnavara, mis antakse kasutusse p-s 7.2 nimetatud subjektidele. Korra p-s 7.2.3 on nimetatud mittetulundusühinguid.

Kuigi "Linnavara kasutusse andmise korra" p 47 ütleb, et linnavara enampakkumiseta kasutusse andmise otsustus võetakse vastu tulenevalt p-st 5, kuulub p-i 7.3 järgi linnavara tasuta või "Üüritasu arvestuse meetoodilisele juhendiga" ette nähtust madalama tasu eest kasutusse andmine tähtajaga üle 5 (viie) aasta eranditult Narva Linnavolikogu võimkonda.

Tasuta kasutuse all mõistetakse "Linnavara kasutusse andmise korras" kasutaja vabastamist üüritasu maksmise kohustusest. Muud linnavara kasutamise tingimustega ettenähtud maksed tasub kasutaja lepingus sätestatud korras (p 52). VÕS §-i 389 kohaselt kohustub tasuta kasutamise lepinguga üks isik (kasutusse andja) andma teisele isikule (kasutaja) üle eseme tasuta kasutamiseks.

MTÜ Loomingulise arengu ja vaba aja veetmise keskus Gagarin (reg 80228237) kinnitab, et on nõus kandma kõik lepingueseme kasutamisega seotud kulud, sh tasuma hoone ülalpidamisega kaasnevad kommunaalmaksed, vastavalt faktilisele kasutusele. Lisaks kohustub kasutaja sõlmima Narva linna kui soodustatud isiku kasuks kindlustuslepingu. Soodustatud isik on isik, kellel on kindlustusjuhtumi toimumise korral õigus saada kindlustushüvitis, kokkulepitud rahasumma või muu kindlustusandja kohustuse täitmine vastavalt lepingule (VÕS § 425 lg 1). Lepinguese kindlustatakse selle turuväärtuses.

MTÜ Loomingulise arengu ja vaba aja veetmise keskus Gagarin kavatseb kasutada Puškini 23a hoonet oma põhikirjaliste eesmärkide saavutamiseks, sealhulgas, kuid mitte ainult: (1) Õpilasfirmade keskusena, (2) Täiskasvanute ja laste vitraaž-stuudiona; (3) Avatud käsitöökojana; (4) Rakenduskunstiliste ja tehniliste ürituste ja konkursside korraldamispaigana (5) Keskkonnaalaste huvialaringide keskusena jms. A.Puškini 23a baasil on kavas luua Narva vabahariduskeskus ja käsitöömaja, millest võib saada linna turismimagnet. MTÜ eesmärkide põhjalikum tutvustus, tegevuskirjeldus ja tulevikuvisioon on lisatud käesolevale seletuskirjale.

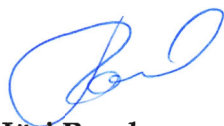
Käesoleval ajal seisab A.Puškini 23a asuv hoone tühjana ning selle ülalpidamiskulud kannab linn. Eelnõu esitajate arvates pole antud linnavara võõrandamine linna arengu seisukohalt otstarbekas. Linnavara kasutamise funktsiooniks pole mitte alati ja mitte ainult maksimaalse tulu teenimine, vaid linna probleemide lahendamine, seda ka avalikes huvides kolmanda sektori kaasamise teel.

Kodanikuühiskond ning -algatus tähendab suutlikku avalikku sektorit, tugevat erasektorit ja aktiivset kolmandat sektorit. Mittetulundusühingud ei tegutse tulu teenimise eesmärgil, vaid aitavad kaasa mitmesuguste ühiskonnaprobleemide lahendamisele, toetudes kodanikualgatusele.

Linna jätkusuutliku ja tasakaalustatud arengu tagamiseks taotletakse Puškini 23a kinnisasja (51101:004:0126) tasuta kasutusse andmist MTÜ-le Loomingulise arengu ja vaba aja veetmise keskus Gagarin. Seda mittetulundusühingu tegevuse jätkamiseks ning vabahariduskeskuse ja käsitöömaja loomiseks.

Narva Linnavalitsuse Kultuuriosakond ja Narva Linna Arenduse ja Ökonoomika Amet toetavad MTÜ Loomingulise arengu ja vaba aja veetmise keskus Gagarin algatust. Vabahariduskeskuse ja käsitöömaja loomine vastab Narva Linnavolikogu 26.09.2007. a määrusega nr 36 kinnitatud "Narva linna arengukava 2008-2021" strateegilistele eesmärkidele 1.2, 1.5 ja 2.1. Seejuures ei kaasne arengukava strateegiliste eesmärkide saavutamise otseseid kulutusi linnaeelarvest. MTÜ algatus aitab tõsta linlaste huvi ettevõtluse vastu, soodustab väikeettevõtluse arengut ning loob eeldused uute töökohtade tekkimiseks.

1121 Narva linna hääleõigusliku elaniku nimel,

Jüri Raud

MTÜ Loomingulise arengu ja
vaba aja veetmise keskus Gagarin
Juhatuse liige

Lisad:

1. Allkirjadega varustatud algatuse esitajate nimekiri (110 lehel + 1 CD);
2. MTÜ Loomingulise arengu ja vaba aja veetmise keskus Gagarin eesmärkide tutvustus, tegevuskirjeldus ja tulevikuvision (16 lehel).
3. Narva Linnavalitsuse Kultuuriosakonna toetuskiri (1 lehel);
4. Narva Linna Arenduse ja Ökonoomika Ameti toetuskiri (1 lehel).
5. Narva Linnavolikogu Hariduskomisjoni koosoleku protokoll nr 11 (3 lehel).